

Till läraren

Betryggande välfärd (rubrikbild 1)

LPA ger trygghet (bild 2)

Alla 18–67-åriga löntagare och företagare som arbetar i Finland måste ha arbetspensionsförsäkring enligt t.ex. ArPL, KomPL, FöPL. Arbetsgivare inom den privata sektorn kan själva välja pensionsanstalt och det kan i allmänhet också företagare.

Lantbruksföretagarna, dvs. jordbrukare, yrkesfiskare, renskötare och skogsägare, har sin egen försäkringsanstalt. Deras lagstadgade arbetspensionsförsäkring (LFÖPL) handhas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, LPA. Sedan början av 2009 sköter LPA också den lagstadgade pensions- och olycksfallsförsäkringen för forskar- och konstnärstipendiater.

Social trygghet är samspel (bild 3)

Lantbruksföretagarens hela arbetspensionsskydd baserar sig på LFÖPL-försäkringen och därigenom på LFÖPL-arbetsinkomsten. Det försäkrings- och pensionsskydd som LPA sköter går under samlingsnamnet LPA-trygghet. Flera förmåner är kopplade till LPA-tryggheten.

FPA

När Folkpensionsanstalten betalar sjuk-, moderskaps- eller föräldradagpenning är LFÖPL-arbetsinkomsten beräkningsgrund. FPA betalar folkpension till sådana pensionstagare som annars bara har en liten LFÖPL-pension.

Andra förvärvspensioner

Andra förvärvspensioner (dvs. arbetspensioner) betalas till fullt belopp utöver LFÖPL-pensionen. En företagare som också arbetar som anställd får alltså pension på basis av vartdera arbetet.

Olycksfallsförsäkring

LPA sköter den lagstadgade olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare (OFLA). OFLA-försäkringen hör automatiskt till en obligatorisk LFÖPL-försäkring. Avsikten med den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är att lantbruksföretagaren eller de anhöriga ska få ersättning för inkomstbortfall och skador som orsakats av olycksfall i arbetet eller yrkessjukdomar.

Kommunerna

Kommunerna samarbetar med LPA. Ett exempel är lantbrukssekreterarnas utlåtanden i avträdelsetödsärenden.

De företagare som är obligatoriskt LFÖPL-försäkrade har rätt till semester och vikariehjälp på de grunder som bestäms i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare. De lokala enheterna för avbytar-service anställer lantbruksavbytare i kommunerna för att sköta avbytaruppgifterna på gårdarna.

Andra samarbetspartner

LPA samarbetar med närings- trafik- och miljöcentralerna (NTM-, dvs. ELY-centralerna), ProAgria och olika rådgivarorganisationer. Till exempel ger ELY-centralerna ytterligare information när en LFÖPL-försäkrad söker studiepenning för lantbruksföretagare.

Med i lantbruksföretagarens vardag (bild 4)

En lantbruksföretagares arbetspensionsskydd bygger på LFÖPL-försäkringen och på den fastställda LFÖPL-arbetsinkomsten.

En LFÖPL-försäkrad lantbruksföretagare som blir sjuk kan få LPA-sjukdagpenning räknat från den femte sjukdagen (självrisktiden är dagen för läkarbesöket + 3 dagar). Dagpenning betalas för alla veckodagar, även för sön- och helgdagar. Om sjukskrivningen fortsätter över den självrisktid som gäller för dagpenningen från sjukförsäkringen (dagen för läkarbesöket + 9 vardagar), upphör LPA-sjukdagpenningen och börjar FPA betala dagpenning från sjukförsäkringen. FPA betalar dagpenning bara för vardagar.

Vid ett olycksfall betalas olycksfallsdagpenning och om arbetsförmågan blir långvarig börjar olycksfallspension betalas. Senare i livet betalas ålderspension. Om företagaren dör får de anhöriga familjepension och ersättning från grupplivförsäkringen. En LFÖPL-försäkrad husdjursföretagare har också möjlighet att få 26 dagar semester per år. Vikariehjälp kan fås till exempel vid sjukdom eller under moderskaps- eller föräldraledighet.

En viktig miljard för lantbruket (bild 5)

LPA betalar varje år ca en miljard euro till landsbygden i form av förmåner och tjänster. Pensioner och andra ersättningar utgör ca 4/5 och avbytar-service 1/5 av summan. Det är ett betydande belopp jämfört med till exempel lantbruksinkomsten för 2009. Ännu för några år sedan var lantbruksinkomsten större än de tjänster och förmåner som LPA betalade. (MTT = Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi.)

LPA är till för kunden (bild 6)

LPA har 55 ombudsmän som betjänar kunderna på landsbygden. LPA-ombudsmännen ger företagarna råd om allt som gäller LPA-tryggheten, bland annat i fråga om pensioner och försäkringar. De hjälper också till att fylla i olika ansökningar och blanketter.

Ombudsmännen tar emot enligt tidsbeställning som görs per telefon. Vid behov kan ombudsmannen också komma till gården. Kontaktinformation och uppgifter om mottagningarna finns på www.lpa.fi.

Enkelt med e-tjänster (bild 7)

Det finns ingående information om LPA-tryggheten och allt som hör till den på LPA:s webbsidor www.lpa.fi. Information finns såväl för nya företagare och försäkrade som för pensionstagare. Det går att beställa olika publikationer och att skriva ut och fylla i blanketter. Efter inloggning till e-tjänsterna kan kunder granska sina egna försäkringsuppgifter och kontrollera att försäkringsskyddet motsvarar nuläget. Kunderna kan också räkna ut hur LFÖPL-arbetsinkomsten inverkar på ersättningarna och söka ändring av arbetsinkomsten. Vidare är det möjligt att ansöka om LPA-sjukdagpenning och se hur långt behandlingen av ansökan framskridit samt skriva ut olika intyg över försäkrings- och ersättningsärenden.

Arbetarskyddsverksamheten är en viktig del av LPA-tryggheten. LPA:s enhet för hälsofrämjande tjänster informerar om hur lantbruksföretagare kan förebygga olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

Enheten producerar broschyrer, stordiaserier och videomaterial samt ordnar utbildning. Till verksamheten hör också att bevilja understöd ur arbetarskyddsmedlen och driva olika projekt.

På LPA:s finska webbsidor finns färsk månadsstatistik, kommunstatistik och olika tidsserier (www.mela.fi > Tilastot).

Välkommen till LPA (bild 8)

LPA har sitt huvudkontor i Hagalund i Esbo, 10 km väster om Helsingfors alldeles invid Västerleden. Adressen är Norrskensvägen 6.

LPA tar också emot studiebesök. Vår guidegrupp förevisar huset och berättar mera om LPA-tryggheten. Ring på förhand och kom överens om tidpunkten, växel 020 630 0500. Närmare köranvisningar och kontaktinformation på www.lpa.fi.

LPA:s broschyrer:

- LPA-trygghet för nya företagare
- LPA-trygghet för försäkrade
- LPA-trygghet när du blir äldre
- LPA-trygghet när du är oförmögen att arbeta
- LPA-trygghet för efterlevande anhöriga
- LPA-trygghet även för fritiden
- LPA-trygghet och avbytarservice

Broschyrerna handlar om lantbruksföretagarnas försäkringar enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Särskilt nämns de alternativ som en företagare har när han eller hon blir äldre eller inte kan arbeta på grund av sjukdom eller olycksfall eller när arbetsförmågan annars försvagas. Vidare ges information om de förmåner som de anhöriga har rätt till om den försäkrade dör. Det finns också en broschyr om avbytarservice.

Broschyrerna är gratis och går att beställa från LPA per telefon 020 630 0500, fax 020 630 1426 eller internet www.lpa.fi.